

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CÁC TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TRONG THAM GIA TỔNG KẾT THỰC TIỄN NHẪM ĐÁP ỨNG YÊU CẦU TRONG THỜI KỲ MỚI

Nguyễn Thị Hải Yến

Phòng Quản lý đào tạo và nghiên cứu khoa học, Trường Chính trị tỉnh Thái Nguyên

Tóm tắt: Tổng kết thực tiễn là một trong những chức năng, nhiệm vụ quan trọng trong hệ thống các Trường Chính trị cấp tỉnh trong cả nước. Bài viết làm rõ vai trò của tổng kết thực tiễn trong phục vụ nâng cao chất lượng dạy học của Trường Chính trị - trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở địa phương; đồng thời, từng bước đẩy mạnh, nâng cao chất lượng tham mưu, cung cấp luận cứ xây dựng các chủ trương, chính sách, cơ chế của địa phương, cơ sở. Trên cơ sở đánh giá thực trạng, đề xuất giải pháp phát huy vai trò của Trường Chính trị cấp tỉnh nhằm đáp ứng yêu cầu đặt ra đối với sự phát triển trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Vai trò, thực tiễn, thời kỳ mới, Trường Chính trị.

ENHANCING THE ROLE OF POLITICAL SCHOOLS IN PARTICIPATING IN PRACTICAL SUMMARIZATION TO MEET REQUIREMENTS IN THE NEW PERIOD

Nguyen Thi Hai Yen

Department of Training Management and Scientific Research, Thai Nguyen Provincial Political School

Abstract: Practical summarization is one of the important functions and tasks within the system of provincial Political Schools across the country. This article clarifies the role of practical summarization in improving the quality of teaching at Political Schools, which serve as centers for training and fostering local officials; at the same time, it gradually enhances the quality of advisory services and provides arguments for developing local policies and mechanisms. Based on an assessment of the current situation, the article proposes solutions to promote the role of provincial Political Schools to meet the demands posed by current development.

Keywords: Role, practice, new period, Political School.

Nhận bài: 06/12/2024

Phản biện: 01/01/2025

Duyệt đăng: 06/01/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn là một trong hai nhiệm vụ cơ bản của các Trường Chính trị cấp tỉnh, được cụ thể tại Quy định số 09-QĐ/TW ngày 13/11/2018 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa XII) về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của Trường Chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Công tác nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn tốt sẽ góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của nhà trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của Trường Chính trị cấp tỉnh trong tham gia tổng kết thực tiễn ở địa phương

Xây dựng đường lối chính trị đúng là yêu cầu đặc biệt quan trọng đối với toàn bộ quá trình lãnh đạo, cầm quyền của Đảng Cộng sản Việt Nam. Để có đường lối chính trị đúng, Hồ Chí Minh chỉ dẫn: “Đảng Lao động Việt Nam khi định ra đường lối chính trị của mình, luôn luôn cố gắng kết hợp chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cách mạng Việt Nam, đồng thời khiêm tốn học tập kinh nghiệm quý báu của các đảng anh em”. Tổng kết thực tiễn vừa cung cấp “chất liệu” cho hoạch định, bổ sung, phát triển đường lối, đồng thời cũng là cách thức, phương pháp để

kiểm nghiệm đường lối sau quá trình triển khai thực hiện.

Tổng kết thực tiễn là việc khó, đòi hỏi sự tham gia của cả hệ thống chính trị, trong đó lực lượng chủ chốt là những cơ quan, tổ chức chuyên trách và các đơn vị có chức năng, điều kiện nghiên cứu về khoa học lý luận chính trị. Các cơ quan tham mưu chiến lược ở Trung ương giúp Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư lãnh đạo, chỉ đạo tổng kết thực tiễn trên mọi phạm vi, tập trung ở quy mô lớn và ở tầm khái quát lý luận. Tổng kết thực tiễn ở các địa phương đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Trung ương và của Ban Chấp hành đảng bộ cấp tỉnh, trực tiếp là ban thường vụ cấp ủy cấp tỉnh. Các cơ quan tham mưu và đơn vị trực thuộc giúp cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy cấp tỉnh lãnh đạo, chỉ đạo quá trình tổng kết thực tiễn trên địa bàn.

Ngày 13-11-2018, Ban Bí thư ban hành Quy định số 09-QĐ/TW “về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của Trường Chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương”. Trường Chính trị cấp tỉnh có chức năng: tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý của hệ thống chính trị cấp cơ sở, cán bộ, công chức, viên chức ở địa phương về lý luận chính trị; chủ trương, đường lối của Đảng,

chính sách, pháp luật của Nhà nước; kiến thức và chuyên môn, nghiệp vụ về công tác xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội; kiến thức về một số lĩnh vực khác; tham gia tổng kết thực tiễn, nghiên cứu khoa học về xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị ở địa phương.

Tổng kết thực tiễn góp phần quan trọng nâng cao chất lượng, hiệu quả trong thực hiện các chức năng, nhiệm vụ của Trường Chính trị đó là đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, như Kết luận số 479-KL/HVCTQG ngày 26-9-2019 của Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh nêu: “Đối với Trường Chính trị, nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn không chỉ phục vụ cho việc nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập mà quan trọng hơn phải gắn với tư vấn cho cấp ủy, chính quyền địa phương hoạch định chủ trương, chính sách về phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh”.

Trước đây, Trường Chính trị tập trung chủ yếu vào công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ thì trong thời gian gần đây, công tác nghiên cứu khoa học và công tác tổng kết thực tiễn đã được coi là nhiệm vụ cơ bản, quan trọng. Giữa Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu khoa học với tham gia tổng kết thực tiễn có mối quan hệ tác động lẫn nhau trong quá trình vận động, phát triển. Với chức năng, nhiệm vụ và nguồn nhân lực của mình, Trường Chính trị cấp tỉnh tham gia tổng kết thực tiễn vừa giúp cung cấp luận cứ cho cấp ủy trong hoạch định chủ trương, chính sách, đồng thời góp phần cung cấp dữ liệu cho Trung ương trong tổng kết thực tiễn và khái quát lý luận ở tầm rộng và cao hơn.

2.2. Thực trạng tham gia tổng kết thực tiễn của hệ thống các Trường Chính trị cấp tỉnh

Theo Quy định số 09-QĐ/TW của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của Trường Chính trị cấp tỉnh xác định chức năng tham gia tổng kết thực tiễn, nghiên cứu khoa học về xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị ở địa phương và trong thực tế, hoạt động này đã được Trung ương, tỉnh ủy, thành ủy chỉ đạo và Trường Chính trị cấp tỉnh thực hiện. Với những hình thức và mức độ khác nhau trong tham gia tổng kết thực tiễn ở địa phương, cơ sở, Trường Chính trị cấp tỉnh đã có những đóng góp nhất định cho việc xây dựng chủ trương, nghị quyết lãnh đạo của tỉnh ủy, thành ủy. Qua đó, góp phần cung cấp tư liệu giúp các cơ quan Trung ương tiếp tục nghiên cứu, khái quát lý luận, cung cấp luận cứ cho việc xây dựng đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Tuy nhiên, nhìn chung công tác tham gia tổng kết thực tiễn, nghiên cứu khoa học của hệ thống

các Trường Chính trị cấp tỉnh còn nhiều bất cập, chưa đáp ứng được yêu cầu, chất lượng trong tình hình mới. Kết luận số 117-KL/TW, ngày 20-11-2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về công tác đào tạo, bồi dưỡng tại các Trường Chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ rõ: “hoạt động nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn chưa được chú trọng”.

Thực tế cho thấy, kết quả hoạt động nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn vẫn chưa ngang tầm với vị thế, tiềm năng, yêu cầu, nhiệm vụ của các Trường Chính trị cấp tỉnh. Hoạt động tổng kết thực tiễn của đội ngũ cán bộ, giảng viên phần lớn là để phục vụ việc giảng dạy; tổng kết thực tiễn nhằm tư vấn, tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương hoạch định chủ trương, xây dựng nghị quyết, chính sách về phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng hệ thống chính trị chưa nhiều.

Với vị thế là đơn vị đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, nghiên cứu lý luận chính trị ở các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, uy tín, vị thế của Trường Chính trị cấp tỉnh trong đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở địa phương được thể hiện, khẳng định rõ nét. Tuy nhiên, tham gia tổng kết thực tiễn còn chưa tương xứng. Sự tham gia của Trường Chính trị cấp tỉnh vào tổng kết thực tiễn ở địa phương còn chưa sâu rộng, chưa thường xuyên, hiệu quả đạt được còn khiêm tốn. Việc Trung ương lần đầu tiên chính thức xác định chức năng, nhiệm vụ tham gia tổng kết thực tiễn địa phương của hệ thống các Trường Chính trị cấp tỉnh, một mặt thể hiện vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác này, mặt khác cần thúc đẩy, phát huy vai trò của Trường Chính trị cấp tỉnh trong tham gia tốt các hoạt động.

2.3. Giải pháp đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả tham gia tổng kết thực tiễn địa phương tại các Trường Chính trị cấp tỉnh

Tổng kết thực tiễn là công việc đòi hỏi nhiều yếu tố chủ quan, khách quan, trong khi “nội lực” của Trường Chính trị cấp tỉnh cũng như những điều kiện, tiền đề cho trường chính trị cấp tỉnh trong tham gia tổng kết thực tiễn cũng còn hạn chế. Để phát huy tốt hơn nữa vai trò của trường chính trị cấp tỉnh trong tham gia tổng kết thực tiễn tại địa phương trong thời gian tới, cần thực hiện một số giải pháp cơ bản sau:

Trước hết, xây dựng lực lượng trực tiếp và gián tiếp tham gia. Xây dựng lực lượng trong nhà trường và lực lượng phối hợp thực hiện ngoài nhà trường; từ xây dựng con người đến tổ chức lực lượng; từ năng lực, nghiệp vụ chuyên môn đến đạo đức công vụ; từ nhận thức đến kỹ năng tổ chức thực tiễn;... Để thực hiện việc này, đòi hỏi phải có một kế hoạch, lộ trình rõ ràng, vừa tổng

thể, bao quát vừa cụ thể, tuần tự, nhanh nhưng không nóng vội.

Một trong những nguyên nhân khiến cho tổng kết thực tiễn chưa trở thành hoạt động phổ biến, thường xuyên trong hoạt động của Trường Chính trị cấp tỉnh là do đội ngũ giảng viên chưa ý thức đầy đủ đó là nhiệm vụ thường xuyên và quan trọng của mình. Vì thế, cần tiếp tục quán triệt Quy định số 09-QĐ/TW cho đội ngũ giảng viên, gắn liền với đó, cần triển khai các hoạt động tham gia tổng kết thực tiễn địa phương, cơ sở với yêu cầu nghiêm túc, thông qua hoạt động thực tiễn đó để tác động nâng cao nhận thức. Định hướng cho đội ngũ giảng viên nhận thức đúng đắn về nội dung và hình thức tham gia tổng kết thực tiễn địa phương, cơ sở của Trường Chính trị cấp tỉnh. Cần xác định rõ trong nhận thức của giảng viên, việc tổng kết thực tiễn là công việc của toàn hệ thống chính trị.

Thứ hai, phát huy vai trò của tập thể lãnh đạo Trường Chính trị cấp tỉnh, nhất là người đứng đầu trong việc nâng cao nhận thức của tập thể nhà trường về công tác tổng kết thực tiễn. Từng thành viên Ban Giám hiệu, đảng ủy các Trường Chính trị phải nêu cao tinh thần trách nhiệm trong lãnh đạo và tích cực tham gia thực hiện tổng kết thực tiễn để trở thành tấm gương tác động, cải biến, nâng cao nhận thức về chức năng, nhiệm vụ tổng kết thực tiễn. Mỗi thành viên đảng ủy phụ trách các chi bộ phải trở thành “đầu tàu” định hướng, củng cố và phát triển nhận thức của đảng viên, lan tỏa nhận thức đúng đắn trong toàn nhà trường.

Thứ ba, nâng cao năng lực, phẩm chất chủ thể thực hiện. Để chủ thể am hiểu và có năng lực tư duy lý luận tốt, đủ khả năng tham gia hoạt động thực tiễn, cần quan tâm làm tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng chuyên sâu, bài bản, thực chất. Đồng thời, thông qua hoạt động tổng kết thực tiễn để tiếp tục củng cố và phát triển năng lực này. Mặt khác, phải đặt ra và kiểm soát chặt chẽ yêu cầu tăng cường liên hệ thực tiễn trong quá trình dạy học, để giảng viên phải luôn trong tư thế phấn đấu không ngừng nhằm nâng cao năng lực và phương pháp thực hiện. Khuyến khích, tạo mọi điều kiện thuận lợi để giảng viên tham gia sâu rộng vào hoạt động nghiên cứu khoa học và tổng kết thực tiễn của địa phương, sở ngành trên địa bàn để thông

qua đó nâng cao hiểu biết về kỹ năng, kinh nghiệm tổng kết thực tiễn.

Rèn luyện năng lực tổng kết thực tiễn cho đội ngũ giảng viên trở thành một nhu cầu tự giác trong hoạt động chuyên môn. Để đạt được điều đó, một trong những cách làm cần được quan tâm đó là vận dụng lồng ghép những yêu cầu về tổng kết thực tiễn trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng của giảng viên với quá trình thực hiện nhiệm vụ giảng dạy. Ngoài ra, bên cạnh các hoạt động liên hệ thực tiễn vào bài giảng và đi nghiên cứu thực tế định kỳ hằng năm, trường chính trị cấp tỉnh cần đẩy mạnh các hoạt động khoa học thông qua tăng số lượng và nâng dần chất lượng các buổi sinh hoạt chuyên đề, hội thảo khoa học. Khuyến khích các chủ đề nghiên cứu ứng dụng bằng cách ấn định tỷ lệ hai phần ba trong tổng số đề tài, hội thảo, sinh hoạt khoa học hàng năm và hỗ trợ kinh phí nhiều hơn.

Thứ tư, phát huy vai trò của học viên trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ tổng kết thực tiễn địa phương, cơ sở bằng cách gia tăng nguồn tài liệu tổng kết thực tiễn các địa phương, ban, ngành từ sưu tầm của học viên. Với cách làm này, nguồn tài liệu địa phương, cơ sở trong thư viện của các Trường Chính trị sẽ dồi dào, đa dạng, phục vụ cho nhu cầu nghiên cứu thực tiễn để liên hệ, vận dụng trong giảng dạy cũng như tham khảo trong thực hiện các hoạt động nghiên cứu khoa học.

Thứ năm, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh không dừng lại ở việc tham mưu cho Ban Bí thư ban hành Quy định 09-QĐ/TW, mà còn có những chỉ đạo, hướng dẫn cụ thể để các Trường Chính trị có sự thống nhất trong nhận thức và triển khai thực hiện. Trên cơ sở đó, Học viện cần tiếp tục quan tâm, chỉ đạo để các trường chính trị thực hiện có hiệu quả hơn nhiệm vụ này.

III. KẾT LUẬN

Tham gia tổng kết thực tiễn địa phương vừa là nhiệm vụ, vừa là biện pháp quan trọng để các Trường Chính trị cấp tỉnh vươn lên xứng đáng với vị thế là trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu khoa học về xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị ở địa phương. Đồng thời, tham gia tích cực, có hiệu quả công tác tổng kết thực tiễn, góp phần xây dựng chủ trương, chính sách ở địa phương.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.15, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.395-396.
 Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, NXB Chính trị quốc gia, H.2011, tập 10, tr. 345.
Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006, tr. 65
Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, tr. 172, 173
Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Sđd, tr. 67
Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Sđd, tr. 67

Nghị quyết Hội nghị Trung ương 5 khóa IX “Về nhiệm vụ chủ yếu của công tác tư tưởng, lý luận trong tình hình mới